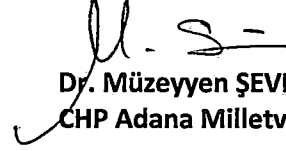

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 06.11.2024

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

“Türkiye Asbest Kontrolü Stratejik Planı”na göre ülkemizde 379’dan fazla yerleşim yerinde yaşayanlar asbest maruziyeti ile karşı karşıyadır. Söz konusu planın hazırlık aşamalarında ülkemizde 2008-2012 yılları arasında C45 koduna sahip **Akciğer zarı kanseri (Mezotelyoma)** hastalığına yakalanmış 7789 vakanın araştırılarak bu vakalarının 5617’sinde jeojenik kökenli asbest maruziyeti yaşandığını belirlenmiştir. **Akciğer zarı kanseri (Mezotelyoma)’nin** ülkemizdeki en önemli nedeni asbest ve eriyonit minerallerinin yaşam çevresindeki varlığıdır.

Sağlık Bakanlığı tarafından gerek 2016 gerekse 2021 yıllarında yayımlanan “Türkiye Kanser Kontrol Programı”nda, “Türkiye Asbest Kontrolü Stratejik Planı” kapsamındaki çalışmalarla asbest maruziyeti riski altındaki yerleşim birimlerinin belirlenmesi süreci “Faz 1”; bu yerleşim birimlerindeki asbest maruziyetinin azaltılması yönündeki ıslah ve rehabilitasyon çalışmaları ise “Faz 2” olarak nitelenmiş olmasına karşın halen bu yönde bir çalışma yapıldığına dair bir bilgi bulunmamaktadır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında;

1- Ülkemizde kaç yerleşim birimi asbest, kaç eriyonit maruziyet riski taşımakta olup, bu yerleşimlerde kaç yurttaşımız yaşamakta ve kaçında Mezotelyoma hastalığı belirlenmiştir?

2- Asbest ve Eriyonit maruziyet riski taşıyan yerleşim birimleri için Sağlık Bakanlığınca “Faz 2” olarak nitelenen ıslah ve rehabilitasyon projeleri hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa, kaç yerleşim birimi için hazırlanmıştır? Bu projeler için Bakanlığınızın son 5 yıldaki bütçelerinde ne kadar ödenek ayrılmış ve ne kadarı kullanılmıştır?

3- Asbest ve Eriyonit maruziyet riski 7269 sayılı yasa kapsamında bir afet riski olarak değerlendirilmekte midir? Asbest ve Eriyonit maruziyet riski taşıyan yerleşim birimleri için Afete Maruz Bölge kararı alınmıştır? Alındı ise nerelerdir?

4- Asbest ve Eriyonit maruziyet riski 6306 sayılı yasa kapsamında “riskli alan” içinde değerlendirilmekte midir? Asbest ve Eriyonit maruziyet riski taşıyan hangi yerleşim birimleri için “Riskli Alan” kararı alınmıştır? Alınmadı ise neden?

5- Asbest ve Eriyonit maruziyet riski taşıyan yerleşim birimlerindeki ıslah ve rehabilitasyon çalışmaları için Sağlık, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği, İçişleri ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları arasında ortak bir çalışma platformu bulunmakta mıdır? Varsa bu platformda hangi projeler üretilmektedir?

6- Asbest ve eriyonit maruziyet riski taşıyan yerleşim birimlerinde yaşayanlar kadar o birimlerde görevli kamu veya özel sektörde çalışanların da bu riske maruz kaldığı bilinmektedir. Bu anlamda kamu görevlilerinin asbest ve eriyonit maruziyetlerine ilişkin bir çalışması bulunmakta mıdır?

7- Son yıllarda özellikle Kapadokya bölgesinde inşa edilen kayadan oyma otel, motel, depo vb alanlarda çalışan kişilerde Mezotelyoma hastalığına ilişkin teşhisler bulunmakta mıdır? Bu tür tespitler var ise kayadan oyma yapılar için önleyici tedbir alınmakta mıdır?